

**Аналіз регуляторного впливу
до проєкту рішення Виконавчого комітету Кропивницької міської ради
«Про встановлення граничної вартості разового проїзду одного пасажера
на міських автобусних маршрутах для КП «Електротранс»
Кропивницької міської ради»**

Цей аналіз регуляторного впливу до проєкту рішення Виконавчого комітету Кропивницької міської ради «Про встановлення граничної вартості разового проїзду одного пасажера на міських автобусних маршрутах для КП «Електротранс» Кропивницької міської ради» розроблений на виконання та з дотриманням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 р. № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» (зі змінами).

Назва регуляторного акта: проєкт рішення Виконавчого комітету Кропивницької міської ради «Про встановлення граничної вартості разового проїзду одного пасажера на міських автобусних маршрутах для КП «Електротранс» Кропивницької міської ради».

Регуляторний орган: Виконавчий комітет Кропивницької міської ради.

Розробники документа: управління транспорту та зв'язку Кропивницької міської ради.

Відповідальна особа: Житник В.П.

Контактний телефон: 35 83 13.

I. Визначення проблеми

Комунальне підприємство «Електротранс» Кропивницької міської ради (далі – КП «Електротранс») є комунальним унітарним комерційним підприємством, створеним відповідно до рішення міської ради міста Кропивницького від 29 березня 2016 року № 150 на базі відокремленої частини комунальної власності територіальної громади міста Кропивницького.

Засновником (власником) КП «Електротранс» є Кропивницька міська територіальна громада в особі Кропивницької міської ради.

Метою створення і діяльності КП «Електротранс» є здійснення пасажирських перевезень електричним та автомобільним транспортом населення міста, підвищення якості транспортних послуг, забезпечення належного функціонування міського наземного транспорту загального користування та створення умов для його розвитку.

Вартість разового проїзду одного пасажера на міських автобусних маршрутах, які обслуговує КП "Електротранс", у розмірі 7,00 грн встановлена рішенням Виконавчого комітету Кропивницької міської ради від 09 грудня 2021 року № 809.

Необхідність перегляду розміру тарифу на перевезення пасажирів автобусами виникла у зв'язку зі збитковою діяльністю підприємства.

На даний час коштів у вигляді плати за проїзд недостатньо для виплат заробітної плати, енергоносіїв для забезпечення проведення повноцінних ремонтів та технічного обслуговування рухомого складу, внаслідок чого значно знижується рівень безпеки пасажироперевезень.

Збитки, що мають місце по підприємству, неможливо в повному обсязі покривати за рахунок коштів місцевого бюджету.

Відповідно до представленого КП "Електротранс" розрахунку, економічно-обґрунтовані витрати на перевезення пасажирів автомобільним транспортом у 2024 році становлять 174 888,4 тис. грн, при цьому, тариф на перевезення дорівнює 14,02 грн.

За результатами повторного відстеження результативності регуляторного акта – рішення Виконавчого комітету Кропивницької міської ради від 09 грудня 2021 року № 809 «Про встановлення граничної вартості разового проїзду одного пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування м. Кропивницького», яке було здійснене з 17 серпня 2023 року по 28 вересня 2023 року, встановлено, що для забезпечення стабільної роботи міського пасажирського автомобільного транспорту необхідно переглянути вартість проїзду.

Збитки КП "Електротранс" за 2022 рік становлять 37 759,0 тис. грн, за 2023 рік - 27 391,0 тис. грн, а за I півріччя 2024 року – 39 755,0 тис. грн.

Діючий тариф на проїзд у автобусі не відшкодовує витрати КП «Електротранс» на перевезення пасажирів міським автомобільним транспортом в повній мірі.

Часткове вирішення цієї проблеми можливе за рахунок підвищення вартості проїзду в автобусах для платних пасажирів до 10,00 грн за одну поїздку.

Даний проєкт рішення підготовлений з метою приведення тарифу на перевезення пасажирів міським автомобільним транспортом до економічно обґрунтованого рівня.

Прийняття цього регуляторного акта та встановлення економічно обґрунтованого розміру тарифу на перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах надасть можливість підприємству вчасно виплачувати заробітну плату, сплачувати податки до бюджету, оновлювати основні засоби, що задіяні у виробничому процесі.

Основні групи, на які проблема здійснює вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава (територіальна громада)	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	-

Проблема, яку необхідно вирішити шляхом прийняття даного рішення, полягає у збалансуванні інтересів органів місцевого самоврядування, користувачів транспортних послуг та КП «Електротранс».

Проблема підвищення рівня тарифів на перевезення пасажирів міським автомобільним транспортом в м. Кропивницькому не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів у зв'язку з тим, що державою прийнято низку законів та інших нормативних документів, які регламентують діяльність виконавчих органів місцевого самоврядування в цьому напрямку, зокрема:

- відповідно до підпункту 2 пункту 2 «а» статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчі органи міських рад мають повноваження встановлювати тарифи на транспортні послуги;

- відповідно до статті 10 Закону України «Про автомобільний транспорт» реалізація єдиної тарифної політики передбачає затверджену центральним органом виконавчої влади з питань автомобільного транспорту методичку розрахунку тарифів за видами перевезень;

- наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 17.11.2009 р. № 1175 затверджена Методика розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту, яка визначає механізм формування тарифів на послуги з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, та є обов'язковою для застосування під час встановлення тарифів органами місцевого самоврядування на послуги пасажирського автомобільного транспорту.

II. Цілі державного регулювання

Відповідно до положень статті 10 Закону України «Про автомобільний транспорт» тарифна політика на автомобільному транспорті має задовольняти підприємницький інтерес, забезпечувати розвиток автомобільного транспорту, стимулювати впровадження новітніх технологій перевезень, застосування сучасних типів транспортних засобів, а також сприяти вирішенню таких завдань:

- збільшення можливостей щодо забезпечення потреб споживачів у послугах, залучення інвестицій у розвиток автомобільного транспорту та досягнення сталих економічних умов роботи;

- забезпечення балансу між платоспроможним попитом на послуги та обсягом витрат на їх надання;

- забезпечення стабільності, прозорості та прогнозованості тарифів.

Отже, цілями прийняття регуляторного акта є:

- приведення тарифу на перевезення пасажирів у міському пасажирському автомобільному транспорті до економічно обґрунтованого рівня;

- забезпечення доступності транспортних послуг для усіх верств населення;

- забезпечення якісного та безпечного функціонування міського пасажирського автотранспорту;

- забезпечення беззбиткової роботи КП «Електротранс»;

- покращення рівня обслуговування пасажирів та фінансового стану КП «Електротранс».

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Підвищення вартості проїзду до рівня 10,00 грн	Пропонується встановити тариф на перевезення одного пасажирів на рівні 10,00 грн, що дозволить: - привести тариф до економічно обґрунтованого рівня; - покращити фінансовий стан КП «Електротранс»; - своєчасно здійснювати першочергові та необхідні виплати, а саме: заробітної плати, податків та зборів; - підвищити якість надання послуг з перевезення та безпеку пасажироперевезень; - здійснювати поточні та капітальні ремонти транспортних засобів.
Альтернатива 2 Залишення дії попереднього рішення	Попереднім рішенням встановлено тариф на рівні 7,00 грн. В цьому випадку встановлений тариф не забезпечує покриття витрат, що призведе до утворення заборгованості із виплати заробітної плати, неможливості сплачувати обов'язкові податки та збори, погіршення технічного стану рухомого складу, зниження якості та безпеки послуг, що, в свою чергу, ставить під загрозу стале задоволення потреб населення міста в перевезеннях міським автомобільним транспортом.
Альтернатива 3 Передбачення в місцевому бюджеті компенсації на покриття втрат перевізника внаслідок встановлення рівня тарифу, який не покриває його витрати	Прийнятий міський бюджет на 2024 рік розрахований з урахуванням виплат по захищеним видаткам і не має відповідних коштів на покриття збитків від неповного відшкодування економічно обґрунтованих витрат на перевезення, що призведе до погіршення транспортного обслуговування та поставить під загрозу стале задоволення потреб населення міста в перевезеннях міським автомобільним транспортом.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей:

Оцінка впливу на сферу інтересів Кропивницької міської територіальної громади

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Забезпечення повноти надходжень до бюджету обов'язкових платежів і зборів та можливе їх збільшення. Забезпечення належної якості перевезень. Зменшення скарг на неякісну роботу пасажирського транспорту. Забезпечення належного обслуговування населення на 11 автобусних маршрутах.	Суттєве зменшення обсягу додаткового фінансування підприємства з місцевого бюджету

Альтернатива 2	Відсутні	Необхідність здійснення додаткового фінансування підприємства з місцевого бюджету на покриття витрат між економічно-обґрунтованим та встановленим тарифом на перевезення пасажирів. Відсутність додаткових асигнувань може призвести до скорочення обсягів надання послуг з перевезення пасажирів
Альтернатива 3	Відсутні	Необхідність здійснення додаткового фінансування підприємства з місцевого бюджету

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<ul style="list-style-type: none"> - збереження існуючої транспортної мережі; - належна якість надання послуг; - збереження на маршрутах необхідної кількості транспортних засобів; - забезпечення дотримання безпеки перевезень. 	Збільшення витрат на проїзд на 3,00 грн. за поїздки в автобусі
Альтернатива 2	- збереження діючих тарифів, тобто витрати на проїзд для пасажирів залишаються незмінними	Погіршення якості, безпеки перевезень, зменшення кількості транспортних засобів на маршрутах, що негативно позначиться на забезпеченні потреб населення у перевезеннях. Зниження рівня заробітної плати по КП «Електротранс» та скорочення робочих місць.
Альтернатива 3	- збереження діючих тарифів, тобто витрати на проїзд для пасажирів залишаються незмінними	В умовах складної ситуації з наповненням дохідної частини бюджету та фінансової неспроможності відшкодувати різницю в тарифах на перевезення, виникає загроза погіршення умов транспортного обслуговування через часткову або повну зупинку підприємства внаслідок неможливості придбання енергоносіїв, паливно-мастильних матеріалів, запасних частин та ін.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	1	-	-	-	1
Питома вага групи у загальній кількості, %	100	-	-	-	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Часткове покриття витрат, які мають місце при наданні послуг з перевезення. Покращення фінансового стану КП «Електротранс». Створення необхідних чинників для забезпечення сталого та безпечного технологічного процесу надання послуг з перевезень пасажирів міським пасажирським автомобільним транспортом	Відсутні
Альтернатива 2	Відсутні	Погіршення фінансового стану підприємства. Зниження кількості транспортних засобів на маршрутах від необхідної. Погіршення технічного стану рухомого складу. Втрата кваліфікованих працівників внаслідок неможливості забезпечення їх гідним рівнем заробітної плати
Альтернатива 3	Наявний стан наповнення дохідної частини бюджету не дозволить здійснити додаткове фінансування на покриття різниці в тарифах	Отримання збитків та скорочення обсягу послуг основного виду діяльності

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	4	Враховано інтереси органу місцевого самоврядування, населення та КП «Електротранс», а саме: забезпечується належна якість та безпека пасажирських

		перевезень, кількість автобусів на 11 маршрутах буде залишена на рівні 29 одиниць, населення отримає незначне збільшення вартості проїзду (3,00 грн), КП «Електротранс» отримає додаткові надходження, що дозволить забезпечити належне ведення господарської діяльності (виплата заробітної плати, сплата податків, забезпечення належного утримання транспортних засобів).
Альтернатива 2	2	Враховано інтереси населення, але не враховано інтереси КП «Електротранс». Залишення вартості проїзду на рівні 7,00 грн призведе до скорочення робочих місць, зниження рівня заробітної плати, зменшення рівня сплати податків, зменшення кількості транспортних засобів на маршрутах міста.
Альтернатива 3	2	Враховано інтереси населення, але не враховано інтереси КП «Електротранс» та Кропивницької міської ради. Залишення вартості проїзду на рівні 7,00 грн поставить під загрозу досягнутий рівень задоволення потреб населення міста в перевезеннях міським автомобільним транспортом.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	4	3	Враховано інтереси всіх сторін регуляторного процесу, але при цьому відбувається незначне підвищення вартості проїзду, а КП «Електротранс» отримує додатковий дохід.
Альтернатива 2	2	1	Дотримуються інтереси населення, при цьому КП «Електротранс» несе збитки, що може призвести до суттєвого скорочення обсягу надання послуг
Альтернатива 3	3	1	Дотримуються інтереси населення, при цьому КП «Електротранс» не може розраховувати на повне покриття збитків через різницю в тарифах, що ставить під загрозу стале задоволення потреб населення в перевезеннях.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Прийняття рішення Виконавчого комітету	Запропонований регуляторний акт при розв'язанні визначеної	Непередбачуваними загрозами досягнення мети даного

Кропивницької міської ради «Про встановлення граничної вартості разового проїзду одного пасажера на міських автобусних маршрутах для КП «Електротранс» Кропивницької міської ради»	проблеми є найбільш ефективним способом.	регуляторного акта є можливі зміни чинного законодавства стосовно організації міських пасажирських перевезень, цінові коливання на ринку паливно-мастильних матеріалів, запчастин тощо. На дію даного регуляторного акта негативно можуть вплинути економічна криза та, як наслідок, значні темпи інфляції, що погіршить фінансову стабільність КП «Електротранс», яке надає відповідні послуги, та, як наслідок, призведе до ще більшого здорожчання пального, запчастин та шин до автобусів, у зв'язку з чим даний тариф знову стане економічно необґрунтованим.
Залишення дії попереднього рішення	Не обрана, через наявність причин збиткової діяльності підприємства	X
Передбачення в місцевому бюджеті компенсації на покриття втрат перевізника внаслідок встановлення рівня тарифу, який не покриває його витрат	Не обрана через відсутність в бюджеті міста наявних коштів на покриття збитків від неповного відшкодування економічно обґрунтованих витрат на перевезення міським пасажирським автотранспортом	X

V. Механізми та заходи, що пропонуються для розв'язання проблем

Механізм дії запропонованого регуляторного акта спрямований на приведення тарифу на перевезення пасажирів у міському пасажирському автотранспорті в Кропивницькій міській територіальній громаді до рівня, який дозволить збалансувати інтереси споживачів послуг та перевізника:

- пасажирам забезпечується стабільне і якісне надання послуг з перевезення міським пасажирським автотранспортом за рахунок підвищення тарифу на ці послуги;

- надходження додаткових коштів надасть можливість підприємству – перевізнику стабілізувати фінансово-економічний стан, здійснювати поточні ремонти і технічне обслуговування рухомого складу та забезпечити надійне і безпечне перевезення пасажирів.

Для розв'язання проблеми пропонується прийняття даного рішення Виконавчого комітету Кропивницької міської ради «Про встановлення граничної вартості разового проїзду одного пасажера на міських автобусних маршрутах для КП «Електротранс» Кропивницької міської ради».

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати органу місцевого самоврядування Кропивницької міської територіальної громади на адміністрування регулювання не передбачені даним проектом рішення.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Дія регуляторного акта встановлюється на термін, який повинен забезпечити беззбиткову діяльність підприємства.

Відповідно до положень Методики розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту перегляд рівня тарифів повинен здійснюватись у зв'язку зі зміною умов виробничої діяльності та реалізації послуг, що не залежать від господарської діяльності перевізника, в тому числі в разі зміни вартості палива більш ніж на 10%.

VIII. Визначення показників результативності регуляторного акта

	2025 рік	2026 рік	2027 рік
Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, млн. грн	80,9	84,9	84,9
Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта	1	1	1
Розмір коштів та час, що витратимуться, суб'єктом господарювання, пов'язаний з виконанням вимог акта	Час, затрачений на ознайомлення з рішенням, розміщення оголошень в салонах автобусів, внесення змін до внутрішніх процедур обліку та звітності становить 3 години, або 144,00 грн. Вартість друку оголошень для 29 автобусів – 29,00 грн. Всього витрати по підприємству становитимуть 173,00 грн. Зазначені витрати матимуть місце лише у перший (стартовий) рік реалізації проекту.		
Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта	Підприємство буде поінформоване шляхом надання рішення Виконавчого комітету		
Кількість скарг на роботу підприємства, од.	50	40	30
Кількість перевезених пасажирів, млн. осіб	15	20	25
Кількість автобусів на маршрутах, од.	29	29	29

Для розрахунку адміністративних витрат підприємства застосовується розмір мінімальної заробітної плати станом на 01.04.2024: у місячному розмірі - 8000,00 грн; у погодинному розмірі – 48,00 грн.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відповідно до цього регуляторного акта буде здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження результативності в межах строків, передбачених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Оскільки для визначення значень показників результативності регуляторного акта використовуються виключно статистичні дані, базове відстеження результативності буде здійснене у квітні 2025 року.

Повторне відстеження результативності буде проведене у травні 2026 року.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження, шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

Відстеження результатів регуляторного акта будуть проводитись на основі статистичних даних, що будуть надаватися Головним управлінням статистики та організатором пасажирських перевезень, враховуючи звітність, що готується підприємством.

**Начальник управління
транспортів та зв'язку
Кропивницької міської ради**

Віктор ЖИТНИК